

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Łodzi
ul. Ogrodowa 28d
91-065 Łódź

Łódź, dnia 11 kwietnia 2024 roku

Pani
Agnieszka Danuta Wojda
Wójt Gminy
Kocierzew Południowy

WK – 602/17/2024

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), informuję Panią Wójt, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Kocierzew Południowy¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2021-2022 oraz z I półrocza 2023 roku, dotyczące przede wszystkim: sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania dotacji niepublicznym placówkom oświatowym; udzielania zamówień publicznych; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z naruszenia obowiązujących przepisów, niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa jednostki oraz naruszania procedur kontroli wewnętrznej. Wykazane uchybienia nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie regulacji wewnętrznych i kontroli zarządczej

1. Zasady prowadzenia rachunkowości określone w zarządzeniu nr 77/19 Wójta Gminy Kocierzew Południowy z dnia 31 grudnia 2019 roku (ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 93/2022 z dnia 30 listopada 2022 roku) nie określały sposobu ewidencji zobowiązań wymagalnych, co było wymagane

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 4 października – 18 grudnia 2023 roku. Protokół podpisano w dniu 26 lutego 2024 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

przez art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), zgodnie z którym – określając zasady rachunkowości w jednostce, należy zapewnić w niej możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Stosownie natomiast do § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) – zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

2. Zaniechano sporządzenia planu działalności Urzędu Gminy Kocierzew Południowy na 2022 oraz na 2023 rok, w którym należało określić główne cele i zadania jednostki budżetowej na wskazane powyżej lata, czym naruszono § 7 ust. 1 Regulaminu organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej oraz polityki zarządzania ryzykiem w Gminie Kocierzew Południowy, wprowadzonego zarządzeniem nr 68/17 Wójta Gminy Kocierzew Południowy z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej i polityki zarządzania ryzykiem w Gminie Kocierzew Południowy. Ponadto, nie opracowano rejestru ryzyka na 2022 oraz na 2023 rok, zarówno przez pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy na samodzielnych lub kierowniczych stanowiskach, jak i przez kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Kocierzew Południowy.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Stwierdzono prowadzenie wspólnego dziennika dla budżetu Gminy Kocierzew Południowy oraz dla Urzędu obsługującego Gminę, a w związku z tym wspólnej księgi głównej. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 13 ust. 1, art. 14 oraz art. 15 ustawy o rachunkowości oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Z art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości wynika, że każda jednostka zobowiązana jest do prowadzenia jednego dziennika i jednej księgi głównej, które obejmują te same zapisy, ale są uporządkowane według odmiennych kryteriów. Dziennik, zgodnie z art. 14 ust. 1 ww. ustawy zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, zaś księga główna zawiera zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym (art. 15 ust. 1). Na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej (art. 18 ust. 1 ustawy). Ponieważ księga główna i dziennik zawierają te same zapisy, dziennik powinien umożliwiać uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej (art. 14 ust. 1 ustawy). W przypadku dziennika ustawodawca daje możliwość stosowania dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według

ich rodzajów, pod warunkiem sporządzenia zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy (art. 14 ust. 3 ustawy). Mając zatem na uwadze obowiązek sporządzania zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz konieczność uzgadniania obrotów dziennika (ewentualnie dzienników częściowych) z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej należy stwierdzić, iż kontrolowana jednostka prowadzi w ujęciu systematycznym jedną księgę główną dla wszystkich zapisów obejmujących zdarzenia występujące zarówno na kontach przypisanych do budżetu JST, jak i na kontach jednostki obsługującej ten budżet.

2. Nieprawidłowo ujmowano wydatki związane z prowadzeniem rachunków bankowych, a mianowicie jednostka nie dokonywała refundacji poniesionych wydatków w okresie, w którym zostały one poniesione, lecz w styczniu każdego roku budżetowego zasilala każdy rachunek bankowy kwotą 150,00 zł w celu sfinansowania przyszłych kosztów prowadzenia tych rachunków bankowych w trakcie całego roku. Powyższe operacje ujmowano w ewidencji księgowej zapisem Wn 224, Ma 133 (rachunki budżetu) oraz Wn 240, Ma 139 (rachunki sum depozytowych – wadia). Wskazany sposób ewidencji spowodował wykazanie zawyżonej kwoty wydatków wykonanych w styczniu każdego roku budżetowego. Powyższe stanowiło naruszenie zarówno art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, jak również § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 454), w związku z § 8 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia, stosownie do których to przepisów - w sprawozdaniu Rb-28S, w kolumnie "Wydatki wykonane", wykazuje się zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego. Ponadto, zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 224 zawartym w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku - konto to służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności: [1] rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego; [2] rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów; [3] rozrachunków z tytułu dotacji i subwencji; [4] rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa. W ocenie RIO kontem właściwym do tego typu rozliczeń jest konto 240 – Pozostałe rozrachunki.
3. Nieprawidłowo dokonywano zapisów księgowych w zakresie przepływu środków pieniężnych ewidencjonowanych na kontach urzędu gminy. Jednostka prowadzi wspólny rachunek bankowy dla organu i dla jednostki, w związku z czym zobowiązana była do dokonywania zapisów na koncie księgowym 130 – Rachunek bieżący jednostki, dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu. Natomiast odnotowano przypadki, w których przepływy środków pieniężnych z dwóch różnych wyciągów bankowych ewidencjonowano na tym samym koncie analitycznym, co skutkowało brakiem możliwości ustalenia obrotów konta 130 z wysokością obrotów wykazanych na wyciągu bankowym w danym dniu. Ponadto, jeden rachunek bankowy odpowiadać powinien jednemu poziomowi

analityki, tak aby możliwe było ustalenie chronologii zapisów księgowych, np. 130-1-1 „rachunek bieżący urzędu wydatki” oraz 130-1-2 „rachunek bieżący urzędu dochody”. Wówczas obroty na koncie 130-1 z danego dnia odpowiadałyby zapisom na wyciągu bankowym w tym dniu. Przyjęty sposób rejestrowania operacji w zakresie obrotu bezgotówkowego utrudniał weryfikację tych obrotów oraz ustalenie salda konta 130, czym naruszono zasady funkcjonowania ww. konta, opisane w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że stosowana technika księgowości ma zapewnić możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych określonych w odrębnych przepisach. Należy wskazać, iż dowodem źródłowym dla operacji w zakresie rozliczeń bezgotówkowych środków pieniężnych jest wyciąg bankowy, który uwzględnia odnotowane w danym dniu wszystkie rozliczenia finansowe dokonywane za pośrednictwem banku, łączną kwotę wpływów oraz rozchodów oraz zapewnia prawidłową weryfikację salda początkowego jak i końcowego na koncie zespołu 1.

4. Wybrane operacje w zakresie dochodów realizowanych przez Urząd Gminy ujmowano bezpośrednio na koncie organu 901 – dochody budżetowe, np. pod datą 10 października 2022 roku wprowadzono do urzędzeń księgowych wyciąg bankowy nr 196/2022 z dnia 10 października 2022 roku dokumentujący m.in. wpływ środków pieniężnych z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego w kwocie 200,00 zł. Powyższą operację zaewidencjonowano na kontach: Wn 130-1, Ma 720-1 wraz z klasyfikacją budżetową oraz Wn 133 Ma 901 bez klasyfikacji budżetowej. Jak już wskazano jednostka prowadzi wspólny rachunek bankowy dla organu i jednostki. Większość dochodów ewidencjonowana jest w księgach budżetu gminy (organu) poprzez zapis Wn 133, Ma 222, a następnie na podstawie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S zapisem Wn 222, Ma 901. Uwzględniając powyższe, jeżeli jednostka przyjęła sposób ewidencji dochodów (na koncie 901) na podstawie sprawozdań budżetowych, wówczas powinna stosować jednolity model księgowania w zakresie wszystkich realizowanych dochodów. W związku z czym ewidencja dochodów z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego powinna wyglądać następująco: Wn 130-1, Ma 221 wraz z klasyfikacją budżetową (dochody powinny zostać zaewidencjonowane na podstawie wystawionej decyzji, a więc decyzja, jako dokument księgowy, podlegałaby ewidencji na kontach Wn 221, Ma 720, a następnie wpłata Wn 130, Ma 221) oraz Wn 133 Ma 222 bez klasyfikacji budżetowej, a następnie na podstawie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy – Wn 222, Ma 901 z klasyfikacją budżetową. Ewentualnie w przypadku drugiego modelu, dochody wpływające na rachunek budżetu (organu) mogą być ewidencjonowane zapisami Wn133 – Ma901 – bez konta rozliczeniowego 222. Na podstawie sprawozdania budżetowego następowaloby przeniesienie salda konta 130 w zakresie dochodów i wydatków z konta 130 na odpowiednie strony konta 800 (Ma – wydatki, Wn – dochody).

5. Odnotowano przypadek nieprawidłowego ujęcia w księgach rachunkowych operacji gospodarczych ewidencjonowanych na kontach 101 oraz 141, a mianowicie w dniu 10 października 2022 roku na podstawie Raportu kasowego RK nr 0031/D-E/2022, sporządzonego za okres od dnia 1 października 2022 roku do dnia 10 października 2022 roku, dokonano księgowania operacji gospodarczej tytułem – Raport kasowy nr 0031/D-E/2022, na następujących kontach: Wn 101, Ma 141-1 w kwocie 10.415,10 zł oraz Wn 141-1, Ma 101 w kwocie 10.515,10 zł. W przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wskazano że konto 101 służy do ewidencji krajowej i zagranicznej gotówki znajdującej się w kasach jednostki, na którym na stronie Wn ujmuje się wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma - rozchody gotówki i niedobory kasowe. Natomiast konto 141 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, gdzie na stronie Wn ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Zgodnie ze wskazanymi opisami zasad funkcjonowania kont na stronie Wn konta 101 powinny zostać zaewidencjonowane wpływy gotówki w kasie Urzędu, które w momencie odprowadzenia ich do banku podlegają księgowaniu na następujących kontach Wn 141 (środki pieniężne, które zostały wpłacone do banku, a których nie ma jeszcze na rachunku bankowym), Ma 101 (zgromadzone w kasie Urzędu środki pieniężne odprowadzone do banku). Następnie na podstawie wyciągu bankowego Wn 130 oraz Ma 141. Stosując zapisy przyjęte przez jednostkę, wpłata odprowadzona do banku, a zaewidencjonowana w kasie, traktowana jest jak przelew bankowy, w związku z czym nie można wyróżnić operacji dokonanych za pośrednictwem kasy.
6. Nieprawidłowo ewidencjonowano koszty usług pocztowych ujętych na jednej fakturze a dotyczących dwóch jednostek organizacyjnych - Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przykładowo, faktura nr F42274P0922SFAKAMH z dnia 5 października 2022 roku w kwocie 2.711,80 zł została ujęta w ewidencji księgowej w następujący sposób: kwota w części dotyczącej Urzędu Gminy wynosząca 1.156,50 zł, na kontach Wn 402, Ma 201 wraz z odpowiednią klasyfikacją budżetową; kwota w części dotyczącej GOPS-u wynosząca 1.555,30 zł, na kontach Wn 240-5, Ma 240-37 (konta Urzędu) bez klasyfikacji budżetowej oraz Wn 224-25, Ma 224-38 (konta organu) bez klasyfikacji budżetowej. Powyższy sposób księgowania kosztów powodował podwójne wykazanie zarówno należności (od GOPS-u), jak i zobowiązań (wobec kontrahenta) z tego samego tytułu. Zgodnie z art. 249 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1720 ze zm.) - w planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się wszystkie wydatki budżetowe nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w tym wydatki związane z funkcjonowaniem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego i zarządu jednostki samorządu terytorialnego. W związku z powyższym, ujmowanie zobowiązań, które w przyszłości stanowią będą wydatek budżetowy, nie powinno być dokonywane na kontach organu.

Ponadto, w przypadku wspólnych kosztów dwóch jednostek organizacyjnych ujętych na jednej fakturze, zasadnym byłoby aby jedna ze wskazanych jednostek, np. Urząd Gminy wystawiała notę za ww. usługi, po to aby w księgach rachunkowych zarówno Urzędu Gminy, jak i GOPS-u, ująć prawidłowy i rzeczywisty przebieg zdarzeń gospodarczych, na podstawie właściwych dokumentów potwierdzających poniesiony wydatek.

7. Nieprawidłowo ewidencjonowano wpływ środków pieniężnych z tytułu dochodów realizowanych przez Urząd Skarbowy w Bydgoszczy z tytułu podatku od czynności cywilno-prawnych, podatku od spadków i darowizn oraz zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych w formie karty podatkowej. Dochody te ujmowano w ewidencji księgowej poprzez zapis Wn 133-1, Ma 224-44 bez klasyfikacji budżetowej, a następnie na koniec każdego kwartału dokumentem PK-polecenie księgowania dokonywano przeksięgowania ww. dochodów następującym zapisem Wn 224-44, Ma 901 wraz z klasyfikacją budżetową. W związku z powyższym, w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do ostatniego dnia miesiąca stycznia, lutego, kwietnia, maja, lipca, sierpnia, października i listopada 2022 roku, w kolumnie 7 - Dochody wykonane, nie wykazywano faktycznie wykonanych dochodów za okres, którego sprawozdanie dotyczyło.
8. Operacje w zakresie wpływu zrealizowanych dochodów ujmowano w księgach rachunkowych na kontach organu Wn 133 Ma 222 wraz z klasyfikacją budżetową oraz jako zapis powtórzony na kontach urzędu Wn 130 Ma 221 bez klasyfikacji budżetowej (jednostka posiada wspólny rachunek bankowy obsługujący budżet oraz urząd). Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych w korespondencji z kontem 101, 221 lub innym właściwym kontem, stosując ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych.
9. Odnotowano przypadek zapłaty faktury, stanowiącej saldo konta 201, po terminie płatności. Faktura nr 390/2022/FK z dnia 10 listopada 2022 roku, w kwocie 7.809,87 zł, dla której termin płatności ustalony był na dzień 28 listopada 2022 roku, została zapłacona w dniu 10 stycznia 2023 roku, tj. 43 dni po terminie. Przedmiotowe zobowiązanie nie zostało wykazane w kolumnie 10 – zobowiązania wymagalne, sprawozdania Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych Gminy Kocierzew Południowy, za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku oraz w wierszu E4.1 – wymagalne zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług, w sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku. Wójt Gminy oświadczyła, iż Gmina Kocierzew Południowy nie zapłaciła odsetek z powodu nieterminowej płatności ww. faktury.
10. Stwierdzono nieprawidłowe ewidencjonowanie zarówno przypisu, jak i wpływu środków pieniężnych z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego, a mianowicie: [1] przypis należności (ewidencja na kontach

przypisanych do urzędu) Wn 240-15, Ma 229-6 w części stanowiącej dochód budżetu państwa; Wn 240-16, Ma 229-6 oraz Wn 221-6, Ma 720-2 w części stanowiącej dochód gminy; [2] środki przekazane przez komornika na rachunek gminy oraz przekazanie środków do budżetu państwa zestawiono w poniższej tabeli:

Wn	Ma	Kwota	
133	224-9	938,61 ¹	Przekazanie środków przez komornika (ewidencja na kontach organu)
224-9	133	664,82	Przekazanie środków do budżetu państwa (ewidencja na kontach organu)
229-6	240-15	664,82	(ewidencja na kontach urzędu)
224-9	222	273,79	(ewidencja na kontach organu)
130-1	221-6	273,79	Rozliczenie należności z tytułu dochodów budżetowych, pomimo, iż nie następował fizyczny przelew środków pieniężnych (ewidencja na kontach urzędu)
229-6	240-16	273,79	(ewidencja na kontach urzędu)

¹Przykład: wpływ środków pieniężnych od komornika zaewidencjonowany na WB nr 242/2022 z dnia 15 grudnia 2022 roku

Wyżej wskazany sposób ewidencji zarówno przypisu, jak i wpływu wyegzekwowanych przez komornika środków pieniężnych, spowodował powstanie nieprawidłowości w wykazywanych na dzień 31 grudnia 2022 roku należnościach i zobowiązaniach ewidencjonowanych na kontach rozrachunkowych przypisanych do urzędu:

Wn	Ma	Saldo	
221-5		630,59	Zaliczka alimentacyjna – część gminy
221-6		158 189,11	Fundusz alimentacyjny – część gminy
	229-5	1 261,18	Zaliczka alimentacyjna – całość
	229-6	551 429,88	Fundusz alimentacyjny – całość
240-15		393 240,77	Fundusz alimentacyjny – część budżetu państwa
240-16		158 189,11	Fundusz alimentacyjny – część gminy
240-18		630,59	Zaliczka alimentacyjna – część budżetu państwa
240-19		630,59	Zaliczka alimentacyjna – część gminy

Powyższe skutkowało niżej wymienionymi nieprawidłowościami:

- 1) podwójnie wykazano należności z tego samego tytułu, a mianowicie - zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego w części należnej Gminie Kocierzew Południowy. Jednostka dokonywała ewidencji należności z tego samego tytułu po stronie Wn następujących kont rozrachunkowych: 221-5 i 240-19 z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz 221-6 i 240-16 z tytułu funduszu alimentacyjnego. W wyniku błędnych księgowania wartość należności wynikających z zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za okres od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku została zawyżona o 158.819,70 zł;

- 2) ujmowano należności jako zobowiązania, co skutkowało wykazaniem nieistniejącego zobowiązania Gminy Kocierzew Południowy wobec budżetu państwa. Opisany powyżej sposób ujmowania przypisów należności od dłużników alimentacyjnych na podstawie zasady memoriału i wykazywaniu ich jako zobowiązań naruszał zasady określone w art. 255 ustawy o finansach publicznych, które odnoszą się do stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym z dochodów pobranych, a nie przypisanych. To oznacza, że kwotę zobowiązań wobec budżetu państwa stanowią wyłącznie kwoty pobrane od dłużników (zasada kasowa). Ponadto, wykazywane przez jednostkę zobowiązania z tego tytułu nie spełniają definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 20 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którą - zobowiązania to wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Zobowiązanie, które faktycznie wymagałoby ujęcia na stronie Ma kont rozrachunkowych musiałoby odpowiadać rzeczywistej wartości wykonanych i nieprzekazanych środków pieniężnych z tego tytułu. Sumując, zaksięgowanie przypisu należności stanowiącej zaległość z tytułu nieosiągniętego przychodu, nie stanowi jeszcze zobowiązania pieniężnego realizującego zlecenie wobec budżetu państwa. Samo bowiem naliczenie przypisu przy braku wpłaty - powoduje powstanie jedynie należności, a przy braku dochowania terminu zapłaty - należności zaległej, która w żaden sposób nie jest tożsama ze zobowiązaniem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 20 ustawy o rachunkowości;
- 3) nie dokonywano odpisów aktualizacyjnych należności od dłużników alimentacyjnych. Z zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za okres od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku wynikało, że na rachunek Gminy Kocierzew Południowy wpłynęły dochody uzyskane przez komornika z tytułu funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 15.190,77 zł (część należna gminie oraz część należna budżetowi państwa). Natomiast należności z tego tytułu wynoszą odpowiednio: 393.240,77 zł w części należnej budżetowi państwa oraz 158.189,11 zł w części należnej gminie. W związku z powyższym stwierdzono, że jednostka nie wypełniała wymogów wynikających z art. 35b ustawy o rachunkowości, tj. nie aktualizowała wartości należności uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Zaniechanie dokonywania odpisów aktualizujących należności naruszało § 10 ust. 1 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - wartość należności aktualizuje się zgodnie z ustawą o rachunkowości, a odpisy aktualizujące wartość należności są dokonywane nie później niż na dzień bilansowy.
11. Funkcjonujące w księgach rachunkowych organu konta analityczne, będące uszczegółowieniem konta syntetycznego 223, nie spełniały wymogów określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na wyodrębnienie w ramach tych kont, poza systematyką jednostek organizacyjnych, konta nieprzypisanego do żadnej z jednostek organizacyjnych Gminy Kocierzew Południowy (223-1) oraz konta związanego z rozliczeniem podatku VAT naliczonego (223-5).

12. Do konta syntetycznego 221 nie prowadzono kont analitycznych według rodzajów podatków, co naruszało § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010, Nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym - konta analityczne do kont syntetycznych powinny być prowadzone według rodzajów podatków.
13. Błędnie ewidencjonowano w księgach rachunkowych operacje gospodarcze wynikające z przyjęcia na stan nowych składników majątkowych, tj.: Wn 013, Ma 072 i równolegle Wn 401, Ma 201. Powyższe zapisy były niezgodne z opisem zasad funkcjonowania konta 072, zawartym w ww. rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, zgodnie z którym - umorzenie należy księgować w korespondencji z kontem 401.
14. W zakresie sprawozdań budżetowych: Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz Rb-NDS - o nadwyżce /deficycie, sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 30 czerwca 2023 roku, stwierdzono że:
 - w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym w dniu 17 lutego 2023 roku jednostka wykazała wysokość dochodów wykonanych (37.017.291,05 zł) niezgodnie z obrotami strony Ma konta 901, które wynosiły 37.026.628,80 zł. Różnica stanowiła kwotę 9.337,75 zł i wynikała z ujęcia w księgach rachunkowych niewykorzystanych dotacji podlegających zwrotowi w następnym roku budżetowym następującym zapisem Wn 901, Ma 224 bez zastosowania ujemnego zapisu technicznego, na koncie 901 po obu jego stronach;
 - w sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym w dniu 2 marca 2022 roku, wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku (korekta nr 2), jednostka nie wykazała rozchodów z tytułu spłaty kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w wysokości 126.872,00 zł (suma obrotów strony Wn kont 134-9 oraz 260-2), które należało wykazać w poz. F sprawozdania, w kolumnie wykonanie;
 - w sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym w dniu 17 marca 2023 roku, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku (korekta nr 2), jednostka nie wykazała rozchodów z tytułu spłaty kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w wysokości 126.872,00 zł (suma obrotów strony Wn kont 134-9 oraz 260-2), które należało wykazać w poz. F sprawozdania, w kolumnie wykonanie;
 - w sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym w dniu 21 lipca 2023 roku, wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku, jednostka nie wykazała rozchodów z tytułu spłaty kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa

w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w wysokości 63.436,00 zł (suma obrotów strony Wn kont 134-9 oraz 260-2), które należało wykazać w poz. F sprawozdania, w kolumnie wykonanie.

15. W zakresie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S oraz Rb-28S za miesiące: listopad 2022 roku i czerwiec 2023 roku oraz Rb-Z i Rb-N za II kwartał 2023 roku, dla Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- dwie jednostki organizacyjne Gminy Kocierzew Południowy, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Szkoła Podstawowa w Kocierzewie Południowym złożyły sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27S oraz sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S (obydwa za okres od początku roku do dnia 30 listopada 2022 roku) z przekroczeniem terminu ich przekazania o jeden dzień;
 - operacje wynikające ze sprawozdań budżetowych Rb-27S oraz Rb-28S sporządzonych przez ww. jednostki budżetowe za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września 2021 roku, zaewidencjonowano na kontach odpowiednio 901 – Dochody budżetowe oraz 902 – Wydatki budżetowe, w kwotach zbiorczych z pominięciem podziałek klasyfikacji budżetowej, co naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi – konto 901 służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, na którym po stronie Ma ujmuje się dochody budżetu na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222. Natomiast konto 902 służy do ewidencji wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Wn konta 902 ujmuje się w szczególności wydatki jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań budżetowych, w korespondencji z kontem 223. Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 901 oraz 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów oraz wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji. Natomiast sprawozdania jednostkowe za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 kwietnia 2021 roku nie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych, co dokładniej opisano poniżej;
 - stwierdzono niezgodność w zakresie wysokości dochodów oraz wydatków między sprawozdaniami jednostkowymi odpowiednio Rb-27S oraz Rb-28S, za okres od początku roku do dnia 30 kwietnia 2021 roku a wysokością dochodów i wydatków wynikającą z ewidencji księgowej. Rozbieżność w powyższym zakresie wynikała z ujmowania na kontach 901 oraz 902 odpowiednio zrealizowanych dochodów i wydatków tylko w następujących okresach: na dzień 31 stycznia, 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia. Powyższe naruszało art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. W opisywanym przykładzie dowodem źródłowym było jednostkowe sprawozdanie budżetowe. Zgodnie z art. 24 ust.1 ustawy o rachunkowości - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, a jak wskazuje ust. 5 tego artykułu, księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeśli m.in.

pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań (w tym budżetowych) oraz co najmniej na koniec każdego miesiąca, który według obowiązujących w kontrolowanej jednostce zasad rachunkowości jest okresem sprawozdawczym, sporządzane są zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. W związku z powyższym, jednostka była zobowiązana do ujmowania w księgach rachunkowych zrealizowanych dochodów i wydatków wynikających ze sporządzonych jednostkowych sprawozdań budżetowych na bieżąco, zgodnie z okresem sprawozdawczym, który wynosił miesiąc.

16. W odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych oraz rocznych sprawozdań budżetowych Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych za 2021 rok, stwierdzono że wykazana kwota skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości została zawyżona o 110.783,76 zł. Błędne wyliczenie wynikało z:
 - dwukrotnego uwzględnienia wartości skutków finansowych obniżenia górnych stawek dla przedmiotów zwolnionych z opodatkowania, tj. budynki pozostałe, grunty pozostałe (osoby prawne i osoby fizyczne) na łączną kwotę 110.083,54 zł;
 - błędnie zastosowanych stawek podatkowych dla gruntów pod wodami stojącymi. Przyjęto górną stawkę w wysokości 0,54 zł za m² i stawkę lokalną w wysokości 0,09 zł za m², podczas gdy prawidłowo należało zastosować: górną stawkę w wysokości 4,99 zł za 1 ha i lokalną stawkę w wysokości 3,44 zł za 1 ha. Odnotowana różnica w wyliczeniach skutków obniżenia górnych stawek kwotowych podatku wynosiła 700,25 zł (zawyżono). Nieprawidłowość tę również odnotowano w tym przedmiocie opodatkowania za 2022 rok, w konsekwencji powyższego zawyżono skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatku o 732,80 zł.
17. W zakresie bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, na dzień 31 grudnia 2022 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - błędnie wykazano wartość w pozycji bilansu Pozostałe środki pieniężne, w której nie wykazano kwoty 6.521,00 zł stanowiącej podatek od towarów i usług należny do odprowadzenia do Urzędu Skarbowego;
 - w pozycji bilansu Pozostałe należności, ujęto należności z tytułu podziału działek, które powinny zostać ujęte w bilansie Urzędu Gminy, gdyż ich realizacja stanowić będzie dochód Urzędu jako samorządowej jednostki budżetowej;
 - w pozycji bilansu Pozostałe zobowiązania, wykazano m.in. wartość 122.218,31 zł, która wynikała z salda konta 226 strona Ma. Faktycznie kwota ta nie stanowiła zobowiązań Gminy Kocierzew Południowy, lecz wynikała z rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług z jednostkami organizacyjnymi. Wskazana kwota stanowiła wartość podatku naliczonego (cała wartość została odliczona od podatku należnego w deklaracji za grudzień 2022 roku), którą jednostka przekięgowała w następnym okresie sprawozdawczym, tj. styczniu 2023 roku - następującym zapisem Wn 226, Ma 222, a następnie na koniec kwartału na konto 901 - Dochody budżetu. Powyższy sposób ewidencjonowania rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług jest

niezgodny z art. 3 ust. 1 pkt 20 ustawy o rachunkowości, w którym wskazano, iż zobowiązaniami jednostki są wynikające z przeszłych zdarzeń obowiązki wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Podsumowując, jednostka wykazała w bilansie z wykonania budżetu wartość zobowiązań w kwocie 122.218,31 zł, które w następnym okresie sprawozdawczym stanowiły jej dochód.

W zakresie realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych

1. W zakresie złożonych przez podatników deklaracji na podatek od nieruchomości – osoby fizyczne, stwierdzono że podatnicy o numerach ewidencyjnych (...) ³ nie zgłosili do opodatkowania budowli.
2. Stwierdzono nieprawidłowe zastosowanie stawek podatku dla przedmiotów opodatkowania – grunty pod wodami stojącymi. Według danych z wydruku programu podatkowo – księgowego „Analiza stawek podatkowych, stan na dzień: 31.12.2022 – osoby fizyczne” dla ww. przedmiotu opodatkowania stosowano stawkę lokalną w wysokości 0,09 zł za m², podczas gdy według uchwały nr XXV/120/2020 Rady Gminy Kocierzew Południowy z dnia 25 listopada 2020 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień od podatku - prawidłowa była stawka 3,44 zł za 1 ha. Nieprawidłowe zastosowanie stawek podatku stwierdzono w odniesieniu do podatników o numerze konta: (...) ⁴. Błędne zastosowanie stawek podatku dla gruntów pod wodami stojącymi odnotowano również w 2022 roku.

W zakresie realizacji dochodów z majątku

1. Wójt Gminy jako gospodarujący gminnym zasobem nieruchomości nie sporządził na lata 2023-2025 planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, co stanowiło naruszenie art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 344 ze zm.).
2. W zakresie procedury sprzedaży nieruchomości - działka nr 404/7 położona w miejscowości Jeziorko i działki nr 21/1 i 21/2 położone w miejscowości Gągolin Południowy, Gmina ustaliła bez podstawy prawnej, że nabywcy nieruchomości pokryją koszty związane z wykonaniem dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, operatu szacunkowego, oraz koszty podania do publicznej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia. Zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami – przygotowanie nieruchomości do sprzedaży (w szczególności oszacowanie jej

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wartości), jak również dokonanie czynności proceduralnych niezbędnych do zbycia nieruchomości (np. podanie do publicznej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia), obciąża organ administracji publicznej, a co za tym idzie on też ponosi koszty w powyższym zakresie.

W zakresie dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych

1. Kontrola zagadnień związanych z udzielaniem i rozliczaniem dotacji celowych dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych na zadania dotyczące organizacji kultury fizycznej na terenie gminy Kocierzew Południowy, wykazała że:
 - nie udokumentowano zamieszczenia ogłoszenia o naborze ofert o udzielenie z budżetu gminy dotacji celowej na wsparcie zadania dotyczącego rozwoju sportu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, co uniemożliwiało weryfikację realizacji obowiązku wynikającego z § 5 ust. 2 uchwały Rady Gminy Kocierzew Południowy nr XVI/79/16 z dnia 28 stycznia 2016 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu przez Gminę Kocierzew Południowy, zgodnie z którym - ogłoszenie umieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń Gminy Kocierzew Południowy;
 - przyjęte kryteria rozpatrywania ofert (tj. znaczenie zadania dla gminy z uwzględnieniem podziału środków na drużynę według ligi, w jakiej grała drużyna; zgodność z celem publicznym określonym w § 1 ust. 2 uchwały Rady Gminy Kocierzew Południowy nr XVI/79/16 z dnia 28 stycznia 2016 roku; wysokość środków budżetowych przeznaczonych na realizację zadania; ocena możliwości realizacji zadania przez oferenta; analiza wykonania zadań zleconych podmiotowi dotowanemu w okresie poprzednim z uwzględnieniem w szczególności jakości i terminowości realizacji dotacji) były rozbieżne z kryterium wskazanym w ogłoszeniu o naborze ofert, z którego wynikało, że przy rozpatrywaniu wniosków kryterium oceny ofert miała być cena, co świadczyło o braku spójności pomiędzy zasadami rozpatrywania wniosków określonymi w ogłoszeniu o naborze ofert a przyjętymi zasadami podczas rozpatrywania ofert, opisanymi w protokole;
 - w protokole nie zawarto informacji co do oceny spełnienia kryteriów odnośnie ofert przedstawionych przez podmioty ubiegające się o wsparcie oraz nie odnotowano wyników oceny merytorycznej pozostałych kryteriów oraz ich wpływu na wysokość przyznanych dotacji;
 - w protokole potwierdzono, że złożone oferty spełniały wymogi formalne i merytoryczne wymienione w ogłoszeniu. Jednak w jednej z ofert miała miejsce niezgodność między ogólną kwotą kosztów finansowanych z wnioskowanej dotacji w wysokości 50.000,00 zł a sumą poszczególnych rodzajów zestawionych kosztów, która wynosiła 39.500,00 zł (oferta złożona przez GKS Korona Łaguszew), co świadczyło o braku należytego sprawdzenia oferty w odniesieniu do przedstawianych kosztów. Stwierdzenie uchybień formalnych lub innych wad ofert, zgodnie z § 6 pkt. 3 powyższej uchwały - stanowiło podstawę do wezwania podmiotu składającego ofertę do ich usunięcia lub uzupełnienia w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia oferty bez rozpatrzenia;

- informacja o udzieleniu z budżetu Gminy dotacji celowej na wsparcie rozwoju sportu na terenie Gminy Kocierzew Południowy na rzecz Ludowego Klubu Sportowego „Fenix” – 35.000,00 zł, na rzecz Gminnego Klubu Sportowego Korona Łaguszew – 50.000,00 zł, sporządzona w dniu 21 lutego 2022 roku, nie została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej oraz nie udokumentowano jej zamieszczenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy. Zgodnie z § 10 ust. 1 uchwały Rady Gminy Kocierzew Południowy nr XVI/79/16 z dnia 28 stycznia 2016 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu przez Gminę Kocierzew Południowy - wyniki konkursu zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy;
- sprawozdanie z realizacji zadania publicznego pn. „Rozwój sportu na terenie Gminy Kocierzew Południowy w 2022 roku w formie wspierania realizacji zadania publicznego przez Gminę Kocierzew Południowy w okresie od dnia 28 lutego 2022 roku do dnia 15 grudnia 2022 roku”, sporządzone przez Gminny Klub Sportowy „Korona” Łaguszew, nie zawierało daty wpływu do jednostki, co uniemożliwiało weryfikację realizacji obowiązku wynikającego z § 8 umowy, dotyczącego przedłożenia sprawozdania w do dnia 29 grudnia 2022 roku;
- nie dokonywano kontroli prawidłowości udokumentowania realizowanych zadań, wykonania zadania zgodnie z umową, przeznaczenia i wykorzystania dotacji - na podstawie z § 11 uchwały nr XVI/79/16 Rady Gminy Kocierzew Południowy w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu przez Gminę Kocierzew Południowy, pomimo wykonania przez beneficjenta dotacji wydatków na utrzymanie i konserwację boiska w wysokości 18.659,86 zł, tj. w kwocie ponad czterokrotnie wyższej od planowanej w kosztorysie w wysokości 4.500,00 zł. Ponad połowę wydatków na utrzymanie boiska stanowiły wydatki na nawozy w ilości 1,93 tony, co wymagałoby wyjaśnienia z uwagi na różne zalecenia dotyczące stosowania nawozów mineralnych w zależności m.in. od rodzaju gleby, intensywności pielęgnacji i użytkowania murawy, występujących warunków pogodowych, itp.

W zakresie przekazywania i rozliczania dotacji oświatowych

1. Zaniechano publikacji na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Kocierzew Południowy informacji wymaganych przez art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1400 ze zm.), zgodnie z którym - w Biuletynie Informacji Publicznej jednostka samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 16-21, art. 25 i art. 28, ogłasza informację o: 1) podstawowej kwocie dotacji, o której mowa w art. 12, oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 44 ust. 1; 2) statystycznej liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 11 ust. 2; 3) wskaźniku zwiększającym, o którym mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 8 ustawy.

2. Wskaźnik zwiększający o wartości 1,273, stanowiący składową niezbędną do obliczenia należnej dotacji na ucznia publicznej szkoły podstawowej w 2022 roku, obliczono z naruszeniem zasad określonych w art. 14 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, a stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły następujących elementów wzoru określonego w ww. przepisie prawa, a mianowicie:
- przyjęte do wyliczenia wskaźnika wartości wydatków bieżących nie uwzględniały poniesionych przez Szkołę Podstawową w Kocierzewie Południowym w 2021 roku wydatków: na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych (rozdział 80150) w kwocie 142.656,00 zł oraz na pozostałą działalność w kwocie 32.792,00 zł (rozdział 80195);
 - w wyliczeniach wskaźnika zwiększającego na 2022 rok nie uwzględniono wydatków bieżących poniesionych w roku bazowym na działalność statutową Samorządowej Szkoły Podstawowej w kwocie 142.299,36 zł, które ewidencjonowano w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Kocierzewie Południowym w rozdziałach: 80148, 80150, 80195. Ponadto, w kwocie wydatków bieżących poniesionych przez Gminę Kocierzew Południowy na prowadzenie Samorządowej Szkoły Podstawowej nie uwzględniono wartości wydatkowanych środków związanych z obsługą administracyjną i księgową, wykonywaną przez pracowników Urzędu Gminy w Kocierzewie Południowym, niezgodnie z art. 9 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który wskazuje że ilekroć w rozdziale jest mowa o wydatkach bieżących, należy przez to rozumieć wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, na prowadzenie przez jednostkę samorządu terytorialnego odpowiednio przedszkoli, szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, innych form wychowania przedszkolnego, szkół danego typu lub placówek danego rodzaju lub na finansowanie działalności internatów w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w tym w jednostkach organizujących wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, odpowiednio zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego lub poniesione w roku budżetowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, bez uwzględnienia wydatków odpowiednio zaplanowanych na wydzielonym rachunku, o którym mowa w art. 223 ustawy o finansach publicznych, lub poniesionych ze środków zgromadzonych na tym rachunku, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 5 i art. 35 ust. 2 ustawy. W przedłożonym kontrolującym wyjaśnieniu Wójt Gminy Kocierzew Południowy potwierdziła fakt nieujęcia w podstawie naliczenia wskaźnika zwiększającego ww. wydatków poniesionych przez Urząd Gminy w Kocierzewie Południowym, które jednostka oszacowała na kwotę 18.630,00 zł;
 - w obliczeniach wskaźnika uwzględniono zawyżoną kwotę zrealizowanych dochodów z tytułu opłat za wyżywienie o wartość 18.927,80 zł, którą w całości stanowiły wpłaty uczniów oddziałów przedszkolnych, zaewidencjonowane w dziale 80148 § 0670;
 - zaniechano pomniejszenia ustalonej kwoty poniesionych wydatków bieżących na Samorządową Szkołę Podstawową w 2021 roku o wartość otrzymanej dotacji na realizację rządowego programu „Aktywna tablica” na podstawie

art. 90u ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w kwocie 35.000,00 zł;

- uwzględniona do obliczeń liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych - ustalona na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok bazowy oraz na dzień 30 września roku bazowego - była nieprawidłowa, gdyż zgodnie z danymi systemu informacji oświatowej stan ww. uczniów na dzień 30 września 2020 roku (rok poprzedzający rok bazowy) wynosił 212 (z czego 2/3 to 141,33), natomiast na dzień 30 września 2021 rok (rok bazowy) wynosił 208,1515 (z czego 1/3 to 69,38). Do obliczeń jednostka uwzględniła następujące wielkości: 2/3 liczby dzieci na dzień 30 września rok poprzedzający rok bazowy - 151,00 oraz 1/3 liczby dzieci na dzień 30 września roku bazowego -71,00;
- w obliczeniach nie uwzględniono części rezerwy subwencji oświatowej otrzymanej w 2021 roku kwocie 17.850,00 zł, co było wymagane art. 14 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym - do kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w ust. 1 i 2, wlicza się środki otrzymane z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Po uwzględnieniu prawidłowych danych liczbowych, wartość wskaźnika zwiększającego na 2022 rok powinna wynosić 1,454.

3. Ustalając kwotę dotacji na ucznia publicznej szkoły podstawowej, w związku z dodatkowymi kwotami subwencji oświatowej jakie Gmina Kocierzew Południowy otrzymała na podstawie: kalkulacji podziału środków na podwyżki dla nauczycieli od dnia 1 maja 2022 roku; kalkulacji podziału środków na podwyżki dla nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych; kalkulacji podziału środków drugiej kwoty korygującej; kalkulacji środków na realizację dodatkowych zadań oświatowych, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zaniechano zwiększenia ich o wskaźnik zwiększający ustalony na 2022 rok, co potwierdziła w swoim wyjaśnieniu Wójt Gminy, cyt. *„Dane wynikające z metryczki subwencji oświatowej na 2022 rok były zwiększone o wartość wyliczonego wskaźnika zwiększającego na 2022 rok, natomiast co do pozostałych zwiększeń kwot subwencji oświatowej w 2022 roku nie został zastosowany wskaźnik zwiększający”*. Powyższe naruszało art. 25 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, stosownie do którego - prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne szkoły, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędące szkołami specjalnymi otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości stanowiącej iloczyn kwoty przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego oraz wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy.

4. Obowiązujący wzór informacji o rzeczywistej liczbie uczniów uczęszczających do publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego, wprowadzony uchwałą nr XXXVI/196/18 Rady Gminy Kocierzew Południowy z dnia 24 stycznia 2018 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne, nie dostarczał informacji niezbędnych do prawidłowego obliczenia transzy dotacji. Brak było informacji o liczbie uczniów klasy I-III w podziale na dzieci pełnosprawne i niepełnosprawne (ze wskazaniem kategorii ucznia danej grupy niepełnosprawności), liczbie uczniów klasy IV-VIII w podziale na dzieci pełnosprawne i niepełnosprawne (ze wskazaniem kategorii ucznia danej grupy niepełnosprawności) bądź innych informacji w zakresie stosowanych wag dla wybranych kategorii uczniów, m.in. ucznia korzystającego z dodatkowego nauczanie języka polskiego. Powyższe znacząco utrudniało prawidłowe ustalenie rocznej kwoty dotacji, uwzględniając przy jej wyliczaniu rzeczywistą liczbę uczniów w przemnożeniu przez ustaloną kwotę dotacji na 2022 rok.
5. Analiza dokumentacji w zakresie przekazywanych w 2022 roku miesięcznych transz dotacji na uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Łągoszewie oraz Publicznej Szkoły Podstawowej w Gągolinie Południowym, prowadzonych przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Oświaty w Gminie Kocierzew Południowy, wykazała następujące nieprawidłowości:
 - organ prowadzący Publiczną Szkołę Podstawową w Gągolinie Południowym nie złożył informacji o faktycznej liczbie uczniów za miesiące lipiec i sierpień. Wójt Gminy w przedłożonym wyjaśnieniu wskazała cyt. *„W związku z tym, iż do przekazywania comiesięcznej kwoty dotacji zastosowano metodę podziału zaplanowanej kwoty dotacji na 2022 rok przez 12 m-cy, a nie co miesiąc na podstawie przedstawianej informacji o liczbie uczniów, został przeoczony brak informacji za m-ce lipiec i sierpień 2022 roku ze Szkoły Podstawowej w Gągolinie Południowym”*. Obowiązek złożenia przedmiotowej informacji wynikał z § 3 ust. 1 uchwały nr XXXVI/196/18 Rady Gminy Kocierzew Południowy z dnia 24 stycznia 2018 roku - organ prowadzący publiczną szkołę podstawową zobowiązany był do złożenia do dnia 10 każdego miesiąca informacji o faktycznej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień roboczy danego miesiąca;
 - ustalone miesięczne transze dotacji nie uwzględniały rzeczywistej liczby uczniów danej publicznej szkoły podstawowej, w związku z tym w każdym miesiącu 2022 roku przekazana kwota dotacji nie wynikała z prawidłowego przemnożenia stawki dotacji przez rzeczywistą liczbę uczniów. Wójt Gminy w swoim wyjaśnieniu wskazała cyt. *„...do przekazywania comiesięcznej kwoty dotacji zastosowano metodę podziału zaplanowanej kwoty dotacji na 2022 rok przez 12 m-cy, a nie co miesiąc na podstawie przedstawianej informacji o liczbie uczniów”*. Istotnym w tej kwestii jest fakt, że uchwałą organu stanowiącego wprowadzono obowiązek przedstawiania rzeczywistej liczby uczniów według stanu na pierwszy dzień roboczy danego miesiąca, która to informacja w połączeniu z wymogami art. 25 ust. 1 i art. 34 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, wskazuje sposób ustalenia miesięcznej transzy dotacji. Dodatkowo należy wskazać, że przy zmianie kwoty dotacji na ucznia (aktualizacja) w trakcie danego roku, sposób jej wyliczenia określa

art. 43 ust. 4 ww. ustawy, wskazując że - jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji;

- miesięczne transze dotacji przekazywano w wysokości 1/12 planu wydatków budżetowych ustalonych dla klasyfikacji dział 801 rozdział 80101 § 2590, dlatego też inspektorom RIO nie przedstawiono dokumentu, który umożliwiłby ustalenie osoby zatwierdzającej wydatek do wypłaty z budżetu Gminy. Obowiązujące w kontrolowanej jednostce zasady obiegu dokumentów księgowych nie określały zasad i wymaganych dokumentów w zakresie przekazywanych z budżetu Gminy dotacji. Zatwierdzenie wydatku do wypłaty w takim przypadku następowało w momencie jego kasowego wykonania, tj. dyspozycji przelewu. Powyższe wskazuje, że funkcjonujące mechanizmy kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Kocierzewie Południowym nie spełniały wymogów określonych w art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków: wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego;
 - wydatki związane z przekazaniem transzy dotacji na uczniów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności ujmowano w dziale 801 - Oświata i wychowanie, rozdziale 80101 - Szkoły podstawowe, podczas gdy prawidłowo należało je klasyfikować w rozdziale 80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 513);
 - na dokumentach: informacja miesięczna o faktycznej liczbie uczniów oraz rozliczenie z wykorzystania dotacji za 2022 rok, nie zamieszczano daty wpływu do Urzędu Gminy co uniemożliwiało weryfikację wypełnienia przez organ prowadzący publiczne szkoły podstawowe wymogu określonego § 3 ust. 1 i § 6 uchwały nr XXXVI/196/18 Rady Gminy Kocierzew Południowy z dnia 24 stycznia 2018 roku.
6. W wyniku wskazanych wyżej nieprawidłowości, Gmina Kocierzew Południowy zaniżyła należną kwotę dotacji:

- na uczniów uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej w Łaguszewie o kwotę 131.197,22 zł;
- na uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej w Łaguszewie o kwotę 52.701,96 zł;
- na uczniów uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej w Łaguszewie o kwotę 143.214,12 zł;
- na uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej w Łaguszewie o kwotę 35.986,09 zł.

Powyższe naruszało art. 25 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, stosownie do którego - prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne szkoły, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędące szkołami specjalnymi otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości stanowiącej iloczyn kwoty przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego oraz wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

1. Dokumentacja projektowa i kosztorysowa obejmująca „Kompleksową modernizację dróg gminnych na terenie Gminy Kocierzew Południowy”, została sporządzona na podstawie zlecenia nr BK.7031.31.2021 z dnia 15 listopada 2021 roku, które zostało podpisane jedynie przez jedną ze stron, tj. Wójta Gminy Kocierzew Południowy Agnieszkę Wojdę, co nie zabezpieczało w odpowiedni sposób interesu ekonomicznego Gminy Kocierzew Południowy. Nie określono w szczególności obowiązków stron w zakresie wykonania przedmiotu umowy, czy też sankcji związanych z jej niewykonaniem lub nierzetelnym wykonaniem. Przykładowo, sporządzenie umowy w formie pisemnej pozwoliłoby określić najistotniejsze kwestie: przedmiot umowy, termin wykonania przedmiotu umowy, sposób rozliczenia, konsekwencje niedotrzymania terminu, itp.
2. Nie zachowano ciągłości w obowiązywaniu polisy ubezpieczeniowej OC wykonawcy, w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia. Wypełniając zobowiązania wynikające z postanowień rozdziału XXX SWZ, zgodnie z którymi - w celu zawarcia umowy wykonawca zobowiązany był do przedstawienia zamawiającemu m.in. polisy ubezpieczeniowej OC na kwotę równą co najmniej wartości umowy, z terminem ważności przez cały okres obowiązywania umowy zawartej z zamawiającym. Wykonawca przedstawił w dniu podpisania umowy, tj. 2 czerwca 2022 roku polisę ubezpieczeniową OC ważną w okresie od dnia 23 września 2021 roku do dnia 22 września 2022 roku, a następnie kolejną ważną w okresie od dnia 28 września 2022 roku do dnia 27 września 2023 roku. Przerwa w obowiązywaniu ww. umów wynosiła 5 dni. W związku z powyższym należy uznać, że wykonawca nie dopełnił obowiązku posiadania ważnej polisy OC w trakcie całego okresu obowiązywania zawartej umowy.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

Sprawozdanie końcowe Komisji Inwentaryzacyjnej z przeprowadzonej inwentaryzacji składników majątku Gminy Kocierzew Południowy za 2022 rok sporządzono: [1] po terminie wyznaczonym przez kierownika jednostki oraz [2] przed zakończeniem całości prac inwentaryzacyjnych. Zgodnie z § 2 zarządzenia nr 81/22 Wójta Gminy Kocierzew Południowy z dnia 31 października 2022 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów za rok 2022 w Urzędzie Gminy w Kocierzewie Południowym - zakończenie inwentaryzacji ustalono na dzień 15 stycznia 2023 roku. W dniu 27 stycznia 2023 roku, a więc po przekroczeniu terminu ustalonego przez Wójta Gminy, Komisja Inwentaryzacyjna sporządziła sprawozdanie końcowe z przygotowania, przebiegu inwentaryzacji i rozliczenia prac inwentaryzacyjnych za 2022 rok. Wskazane sprawozdanie nie zostało zatwierdzone przez Wójta Gminy Kocierzew Południowy. Ponadto, pomimo, iż w dniu 24 lutego 2023 roku dokonywana była inwentaryzacja drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, Komisja Inwentaryzacyjna sporządziła sprawozdanie końcowe w dniu 27 stycznia 2023 roku, a zatem przed zakończeniem całości prac inwentaryzacyjnych. Należy zauważyć, iż proces inwentaryzacji obejmuje nie tylko składniki majątku inwentaryzowane metodą spisu z natury, lecz także środki pieniężne na rachunkach bankowych, należności, wartości niematerialne i prawne, finansowy majątek trwały, zobowiązania publicznoprawne, itd., które to inwentaryzowane są metodą potwierdzenia sald oraz metodą weryfikacji. Porównanie posiadanych składników majątku, dokumentów bankowych oraz dokumentów będących w posiadaniu kontrahentów z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych ma na celu wykazanie ewentualnych nieprawidłowości. W związku z powyższym, aby Komisja Inwentaryzacyjna mogła dokonać podsumowania i sporządzenia sprawozdania końcowego z przeprowadzonej inwentaryzacji, powinna była uwzględnić całą dokumentację w zakresie wszystkich składników majątku Gminy Kocierzew Południowy, dokonanej wszystkimi metodami.

W zakresie planu finansowego dla środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Stwierdzono zaniechanie, w latach 2021-2022, ustalenia planu finansowego dla środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, czym naruszono art. 65 ust. 12 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568 ze zm.), zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu oraz zarząd województwa dysponują środkami oraz opracowują plan finansowy dla wydzielonego rachunku dochodów.

Odpowiedzialność za ujawnione naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach, proszę Panią Wójt o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dokonać zmian w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, ustalając zasady ewidencji ewentualnych zobowiązań wymagalnych, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
2. Przestrzegać przyjętych w jednostce zasad w zakresie sprawowania i dokumentowania wykonywania kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
3. Wyodrębnić księgi rachunkowe dla budżetu Gminy Kocierzew Południowy oraz dla jednostki organizacyjnej – Urzędu Gminy, przestrzegając wymogów określonych w art. 13 ust. 1, art. 14 oraz art. 15 ustawy o rachunkowości.
4. Ewidencji operacji gospodarczych dokonywać z zachowaniem art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
5. Środki pieniężne ewidencjonować dochowując należytej staranności, aby zapewnić zgodność zapisów operacji gospodarczych ujętych na wyciągach bankowych z zapisami w księgach rachunkowych.
6. Dokonać analizy przyjętych schematów ewidencji dochodów i wydatków, w sytuacji prowadzenia jednego rachunku bankowego dla budżetu i Urzędu Gminy (jednostki budżetowej), tak by zapewnić jednolity model ewidencji operacji związanych z realizowaniem dochodów i wydatków, uwzględniając uwagi zwarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego oraz wymóg wynikający z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - warunkiem sprawdzalności ksiąg rachunkowych jest uporządkowanie zapisów chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.
7. Operacje gospodarcze w zakresie zobowiązań związanych z realizacją wydatków ewidencjonować w księgach rachunkowych Urzędu, na podstawie dowodów księgowych zachowując wymogi określone w art. 20 ust. 2 i art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. Przestrzegać zasad funkcjonowania kont 101 i 141 wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

9. Przestrzegać zasad funkcjonowania kont organu i jednostki budżetowej wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz postanowień zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie ewidencji na kontach 223, 224 – w organie; 013, 072, 130, 201, 221, 401 – w jednostce, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
10. Ewidencję księgową na koncie 201 prowadzić z zachowaniem wymogów wynikających z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, mając także na uwadze obowiązki sformułowane w § 8 ust. 4 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 652).
11. Dokonać zmian w sposobie ewidencji rozrachunków z budżetem państwa w odniesieniu do realizacji dochodów w ramach wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej (fundusz alimentacyjny, zaliczka alimentacyjna), uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w szczególności ujmować jako zobowiązania wyłącznie kasowo wykonane wpłaty dłużników. Zaniechać ewidencjonowania jako zobowiązań wobec budżetu państwa należności, co do których nie zrealizowano kasowo wpływu środków.
12. Dokonywać odpisów aktualizujących należności, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 35b ustawy o rachunkowości.
13. Konta analityczne do konta 221 prowadzić według rodzajów podatków, zgodnie z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
14. Zapewnić prawidłowe i terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Przestrzegać wymogu określonego w § 9 ust.2 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym – kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
15. Zapewnić prawidłową i bieżącą ewidencję dochodów i wydatków na kontach organu 901 i 902, zgodnie z regułami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad rachunkowości

oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

16. Zapewnić prawidłową ewidencję zwrotu dotacji z wykorzystaniem zapisów ujemnych zastosowanych po obydwu stronach konta 901, w celu zachowania czystości obrotów.
17. Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdań finansowych, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
18. Deklaracje podatkowe wpływające do organu podatkowego poddawać czynnościom sprawdzającym, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
19. Zapewnić prawidłowe ustalanie i wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb – PDP oraz Rb-27S skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, zgodnie z wymogami określonymi w § 3 ust. 1 pkt 8 oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Sporządzić i przekazać do organu nadzoru korektę sprawozdań budżetowych Rb-PDP oraz Rb-27S za 2021 rok, uwzględniając prawidłowe skutki finansowe obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości.
20. Sporządzać plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości zawierający wszystkie informacje wymagane przez art. 25 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
21. W postępowaniach na wybór realizatora zadania publicznego z zakresu rozwoju sportu, współfinansowanego ze środków publicznych, przestrzegać procedur określonych przez organ stanowiący w stosownej uchwale, i warunków wynikających z ogłoszenia o naborze ofert. Zapewnić weryfikację składanych ofert i rozliczeń wykorzystania środków dotacyjnych przez beneficjentów w przypadku dotacji udzielonych na realizację zadań z zakresu rozwoju zakreślenia, pod względem zgodności z przyjętą ofertą i podpisaną umową.
22. Dokonać analizy rozliczenia dotacji, wskazanego w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w zakresie zasadności uwzględnienia w tym rozliczeniu kwoty wydatków na utrzymanie i konserwację boiska.
23. Przy udzielaniu dotacji z budżetu Gminy Kocierzew Południowy przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, a mianowicie:

- wartość wskaźnika zwiększającego na dany rok budżetowy obliczać zgodnie z wymogami określonymi w art. 25 ust. 1 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego;
 - prawidłowo naliczać i przekazywać dotację na uczniów publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez osoby prawne, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy. Kwotę dotacji na ucznia publicznej szkoły podstawowej ustalać i przekazywać zgodnie z art. 25 ust. 1 i art. 43 ust. 3, 4 i 5 ustawy;
 - miesięczne kwoty dotacji na uczniów publicznej szkoły podstawowej ustalać w oparciu o dane wynikające z przedłożonej przez organ prowadzący szkołę informacji miesięcznej o faktycznej liczbie uczniów, zgodnie z art. 25 ust. 1 i art. 34 ust. 1 ustawy oraz zgodnie z zasadami ustalonymi uchwałą organu stanowiącego;
 - publikować na stronie Biuletynu Informacji Publicznej informacje określone w art. 46 ust. 1 ustawy.
24. Dokonać analizy obowiązującego wzoru informacji o liczbie uczniów – pod kątem uzupełnienia go o dane niezbędne do prawidłowego obliczenia wysokości kwoty miesięcznie przekazywanej dotacji. W przypadku zidentyfikowania takich danych przedłożyć Radzie Gminy stosowny projekt uchwały.
 25. Wzmocnić nadzór nad realizacją, przez właściwych rzeczowo pracowników, zadań związanych z udzielaniem dotacji z budżetu Gminy na podstawie przepisów ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.
 26. Zapewnić prawidłową klasyfikację budżetową wydatkowanych z budżetu gminy środków publicznych, zgodnie z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
 27. Zapewnić zachowanie należytej staranności przy zawieraniu umów z wykonawcami, w celu zabezpieczenia interesów ekonomicznych Gminy Kocierzew Południowy.
 28. W zakresie inwentaryzacji aktywów i pasywów zapewnić przestrzeganie przyjętych w tym zakresie unormowań wewnętrznych.
 29. Przestrzegać art. 65 ust. 12 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu oraz zarząd województwa dysponują środkami oraz opracowują plan finansowy dla wydzielonego rachunku dochodów.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Wójt o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk

Prezes RIO w Łodzi

(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Kocierzew Południowy,
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kocierzew Południowy,
aa.